GraFiTi

Fondat în 1948

TEATRUL NAȚIONAL
AURELIU MANEA
TURDA

Primăria și
Consiliul Local Turda

Marius
Romilă
© 2021
FESTIVALUL
INTERNATIONAL
DE TEATRU
TURDA

MANIFEST

[SHORT REVIEW]

Spectacolul-documentar "Manifest", apărut în toamna lui 2019 ca producție a Televiziunii Naționale (TVR) și proiectat pe 28 iunie la Festivalul Internațional din Turda este o rememorare a ceea ce a fost și este greșit de la Revoluția din '89 încoace. Este gândit ca un one-woman-show, jucat de actrița Mara Opriș.

. Lacunele în dezvoltarea unui sistem economic puternic, care să susțină învățământul și sănătatea în România sunt surprinse în poemul "Scrisoare către un prieten și înapoi către țară" al Ruxandrei Cesereanu, care reprezintă punctul de pornire al spectacolului.

Totodată, documentarul, ce se constituie într-o alternanță între intervențiile personajului și videoclipurile din arhiva politică dinainte și de după '90 este laureat UNITER, ca Cel mai bun spectacol de teatru TV, în 2020. Spectacolul aduce în fața publicului o realitate crudă, o realitate cotidiană, pe care, de multe ori și fără să vrem, din păcate, o acceptăm. Totuși, el nu atinge extrema banalității zilnice, având un efect artistic impresionant din punct de vedere vizual și tocmai de aceea el merită urmărit.

Ioana-Ștefania Ionescu
voluntar redacție GraFITT

- Director de imagine: Dan Constantinescu Jr.;
- Producător: Diana Dumitru;
- Organizator producție: Marius Flonta;
- Montare decor: Florin Tudorache, Viorel Gheorghe;
- Lumini: Bogdan Penciu, Aurel Ghinea;
- Teleficare: George Oancea, Sorin Nedelcu;
- Sunet: Valentin Bartolomeu, Radu Paraschivescu;
- Asistenți imagine: Valentin Ciolan, Grigoruț Stoica, Alexandru Bengescu;
- Recuzită: Marian Cerchez;
- Costumieră: Elena Cerchez;
- Machiaj: Roxana Pletea;
- Scenografia: Raluca Chelaru;
- Cameramani: Andrei Țoneș, Mihai Covrig.

Un meteorit

[fragment]

Aureliu Manea a fost pentru noi un meteorit. Pentru cei care ne-au urmat și până la care legenda a persistat, el reprezintă doar une étoile filanté pe firmamentul teatrului românesc. Sigurul său personaj mitic alături, poate, de Ion Sava. Amândoi au incarnat o idee de teatru. Nedusă până la capăt, dar afirmată. Absolută.

Manea avea talentul de a sintetiza totul într-o frază. Cvadratura cercului de Kataev „ e o piesă de Commedia dell'arte în pufoaice", i-a spus el lui Radu Penciulescu care și azi citează formula lui Manea ca exemplu de precizie poetică a unui proiect. Nu o lungă expoziție de teme si motive, de analize dramaturgice, ci o fulgurație globală care urmează să traverseze întregul spectacol. În Occident, doar Grüber parvine câteodată la o asemenea concizie.

Manea, printre primii, a îndrăznit să reprezinte fizic viziunile minții și spaimele culpabilității ca în celebrul său Rosmersholm unde fantoma se întruchipa scenic și, concretă, prezența literală circulă printre personaje dezvăluindu-și, în fața noastră, puterea ce o exercită asupra lor.

Poezia teatrului ni se relevă arunci ca poezie în act, ca materializare a ceea ce până la Manea părea să țină de ordinul ireprezentabilului. Fără a ști, el a fost unul din inițiatorii acestei voințe de a materializa „fantomele", despre care vorbește Monique Borie într-o carte – *Spectrul sau teatrul care se îndoiește*- consacrată tocmai acestui pariu pe care Gordon Craig îl considera ca fiind unul esențial pentru puterile scenei. Pariul fantomei. Manea l-a câștigat pe o scenă modestă din Sibiu unde câțiva i-am recunoscut victoria. El era liber și nimeni nu depășea in aptitudinea de a trezi și se servi de tot ceea ce doar scenei îi aparține . El avea o imaginație în mod evident concretă.

Manea a fost un poet în măsura în care, inspirându-se dintr-un text, producea momente teatrale autonome, stranii și libere, grație teatrului singur , mijloacelor scenei și prezenței corpurilor. El nu a fost un regizor-interpret, ci un regizor-autor care, asemeni lui Kantor, ar fi putut spune „eu nu joc un autor, eu mă joc cu el."

George Banu, Ultimul sfert de secol teatral, o panoramă subiectivă, Ed. Paralela 45, București, 2003, pp. 157-158

Foto - **Eva Maria**

Interviu cu Dragoș

Astăzi am stat de vorbă cu Dragoș Mușoiu, regizor de teatru și cel care a montat spectacolul „Bacantele (fără mască)" pe 26 iunie, în cadrul festivalului. Dragoș s-a născut în Brașov în 1988 și a absolvit Colegiul Național „Andrei Șaguna" în 2007. A început în 2007 facultatea la ASE, iar în 2008 a fost admis la UNATC, la secția de regie. În 2014 a devenit masterand la Regie de Teatru. Acum, printre altele, este regizor colaborator al Teatrului de Nord din Satu-Mare, unde a și luat ființă spectacolul „Bacantele (fără mască)".

Ești șagunist, nu-i așa?

Da, sunt șagunist, am terminat în 2007 liceul și am făcut mate-info. Aveam șapte ore de mate pe săptămână, ha ha. Mi-am dat seama rapid că nu asta vreau să fac, dar, în perioada aceea, exista concepția că realul te va ajuta indiferent ce planuri de viitor ai.

Cum ai prins gustul teatrului?

Pe vremea când eram eu în liceu, aveam o trupă de teatru a școlii. Încă din clasa a noua, făceam spectacole în engleză și mergeam la festivaluri de tineret prin țară. Clasicele ID Fest, din Bacău, sau Ideo Ideis m-au făcut să-mi placă lumea teatrului.

De acolo, nu a mai durat mult, am dat la UNATC în 2008 și am făcut regie, iar acum viața mea este constituită din artă. De fapt, dacă stau bine să mă gândesc, mulți prieteni pe care i-am cunoscut la evenimentele de teatru din perioada liceului au făcut, mai târziu, actorie. Aveam deja o comunitate în țară și făceam mai mult decât să jucăm; înțelegeam că arta necesită multă pasiune.

Cum ai ajuns să colaborezi cu Maria Manolescu (dramaturg) pentru spectacolul „Bacantele (fără mască)"?

Eu și Maria colaborăm de mai mult timp, nu a fost ceva nou să lucrez cu ea. Cât despre „Bacantele", ideea i-a venit Mariei, care a și rescris textul lui Euripide, aducându-l în contemporaneitate. Textul original al grecului, dar și reinterpretările lui contextualizează un conflict într-o perioadă de tensiune.

Alexandru Mușoiu

Iar Maria a intuit bine că ce se întâmpla acuma câteva luni în România la nivel social, mai precis, împărțirea oamenilor în două grupuri care se raportează diferit la pandemie, ar putea fi captat în textul „Bacantele".

Piesa și spectacolul nu sugerează corectitudinea sau greșeala, moralitatea sau imoralitatea, ci doar aduc în prim-plan ideea compromisului, ideea că se poate ajunge la un consens benefic pentru toți.

Crezi că mesajul ajunge la public?

Da, cred. Și mi-am putut da seama de asta în cele trei reprezentații pe care le-am avut până acum la Satu-Mare. Mesajul poate fi înțeles la nivel ideatic de oricine. Într-adevăr, există referințe care necesită, poate, un anume nivel de cultură, dar publicul larg înțelege ideea principală.

Cum a fost să montezi spectacolul la Turda?

A fost destul de stresant, pentru că am avut câteva ore de repetat propriu-zis. Și atunci când regizezi un spectacol în afara sălii de teatru, lucrurile se schimbă: spațiul este cu totul altul, trebuie să faci aranjamente pe parcurs și depinzi de vreme. Am avut la dispoziție un parc întreg din oraș sâmbătă și a fost interesant să ne adaptăm locului și să improvizăm recuzită din copaci sau statuete.

Am reușit să mă bucur de atmosfera festivalului doar după spectacol și mi-a plăcut. E frumos și de susținut ce se petrece acolo.

Ioana-Ștefania Ionescu,
voluntar redacție GraFITT

În Bacantele spectatorul descoperă multe deodată,
iar gândurile călătoresc până departe, poate chiar până în diaspora. Aflându-ne cu toții în aer liber, asocierile și imaginație își intensifică ritmul, lângă străini și cunoscuți. Ce putem reține dacă facem efortul să păstrăm experiența vie, este că spectacolul atinge, chiar și tangențial, un posibil fenomen al de-coruperii.
(to be continued)

Mihai Pecingine-Bădescu

O NOAPTE FURTUNOASĂ

Ediția a V-a a Festivalului Internațional de Teatru din Turda aduce în lumina reflectoarelor renumita piesă de teatru „O noapte furtunoasă" de Ion Luca Caragiale. Regizorul spectacolului, Andrei Mihalache, propune o interpretare diferită a piesei, unică, având elemente mai apropiate de realitatea contemporană și momente muzicale.

La intrarea în teatru a fost multă lume. Oamenii așteptau cu nerăbdare premiera, plini de curiozitate și entuziasm, dornici să afle ce se va întâmpla în spectacol.

Aflându-ne într-o situație pandemică, trebuie să respectăm regulile impuse, iar în timpul spectacolelor publicul trebuie să poarte mască. Deși la prima vedere masca ascunde fața noastră, zâmbetul nostru, ea este incapabilă să șteargă emoțiile furtunoase ale spectatorilor.

Referințele contemporane au ca scop să atragă atenția publicului dând dovadă că teatrul are puterea să mute personajul în afara spațiului și timpului.

Entuziasmul spectatorilor este datorat interpretării actorilor. Combinarea aspectelor vieții de acum 140 de ani cu cea de acum stârnește amuzamentul.

Unul dintre spectatori, Alexandru, a afirmat că această montare a piesei lui Caragiale este mult mai diferită decât celelalte pe care le-a văzut. El consideră că este o versiune inedită iar jocul actoricesc, care i-a plăcut foarte mult.

Ironia și folosirea incorectă a limbii franceze conturează societatea românească a secolului XIX, ilustrează snobismul personajelor pe care îl putem regăsi și în societatea contemporană.

Pentru a înțelege ce înseamnă să interpretezi un personaj din alt spațiu temporar, am discutat cu actorul Cornel Miron, cel care joacă rolul lui Nae Ipingescu. Acesta a afirmat că a fost interesat de granița dintre improvizare și text, de momentele când actorul urmează textul și de cele când decide că e mai bine să improvizeze. Cornel Miron susține că „fiecare actor vine cu forma lui de interpretare, respectând indicațiile regizorului. De exemplu, cuvintele din ziar au fost improvizate". Acesta a mai jucat în alte trei montări ale piesei „O noapte furtunoasă". În trecut a interpretând rolul lui Spiridon, un rol mai șugubăț, iar acum a fost prima oară când actorul a interpretat rolul lui Nae Ipingescu. Ambele roluri îi plac la fel de mult și nu ar putea alege unul dintre ele. Pentru omul și actorul Cornel Miron subiectele și temele pe care le abordează Caragiale sunt actuale „pentru că îșelările și infatuarea sunt o parte din viața noastră."

Prin acest spectacol putem, încă o dată, să observăm că piesele și mesajele lui Caragiale nu sunt epuizate. Dorința publicului să vadă montările acestor texte este o dovadă vie a contemporaneității caragialiene.

Boris Kurtenkov,
internship redacție GraFITT

- Regia: Andrei Mihalache
- Scenografia: Eliza Labancz
- Muzica: Dorin Griguță
- Regia tehnică: Cătălin Florea

Distribuția:

- Marian Negrescu – Jupân Dumitrache
- Cătălin Grigoraș – Chiriac
- Nicoleta Bolcă – Veta
- Cornel Miron – Nae Ipingescu
- Alexandra Dușa – Zița
- Ioan Alexandru Savu – Rică Venturiano
- Călin Mihail Roajdă – Ghiță Țîrcădău
- Alexandru Condurat – Spiridon

TEATRU SAU...?

Astă seară, teatru! Vechi, adevărat, simțit până în rărunchi. O scenă, o masă, un scaun regal și un pahar de vin. Roșu. Neapărat! Spectatorii așteaptă. Actrița e deja pe scenă. Nu îmi pot lua ochii de la ea. Umple scena. Scena pe care o iubește atât. Simt că va urma ceva tare frumos. Cumva am mai trăit o dată un astfel de sentiment. Mă năpădesc emoțiile. Uite-o! Începe! Vocea ei mă învăluie. Mă cheamă în poveste. Sunt aici, cu toate simțurile treze. Mă farmecă. Ascult o limbă română minunată, o prestație a unei actrițe desăvârșite. Uimirea spectatorilor e evidentă. Liniștea vorbește dulce. Actrița știe. Suntem ai ei. Toți. Și ea pentru o oră e aici pentru noi. Dăruiește! Are sufletul în palmă. Doamne ce confesiune, ce trăire, câtă frumusețe! Teatru! Ce dor mi-a fost! Teatru! De poveste. Curg lacrimi. Curate. Și pe scenă lumina dansează. O culeg. Mă umple, mă revarsă.

Timpul tace. Îmi aud inima. Îmi șoptește tandru. Vine finalul. Prea frumos. Respectul mă ridică în picioare. Mă retrag cu gândul la ce trăisem în aceasta seară. Zâmbetul îmi este viu. Retina plină. De sublim.

Astă seară, teatru!
Felicitări din toată inima actriței Doina Lucia Soproni, felicitări din toată inima Muriel Manea-Jakab. Aleasă prețuire!

Mulțumesc din toată inima Paicu Miky și Marius Romila pentru ajutor și susținere!

Lili Oniș
spectator

- Regie: Muriel Manea-Jakab
- Distribuție: Doina Șoproni

FESTIVALUL
INTERNATIONAL
DE TEATRU
TURDA
Marius
Romila
© 2024

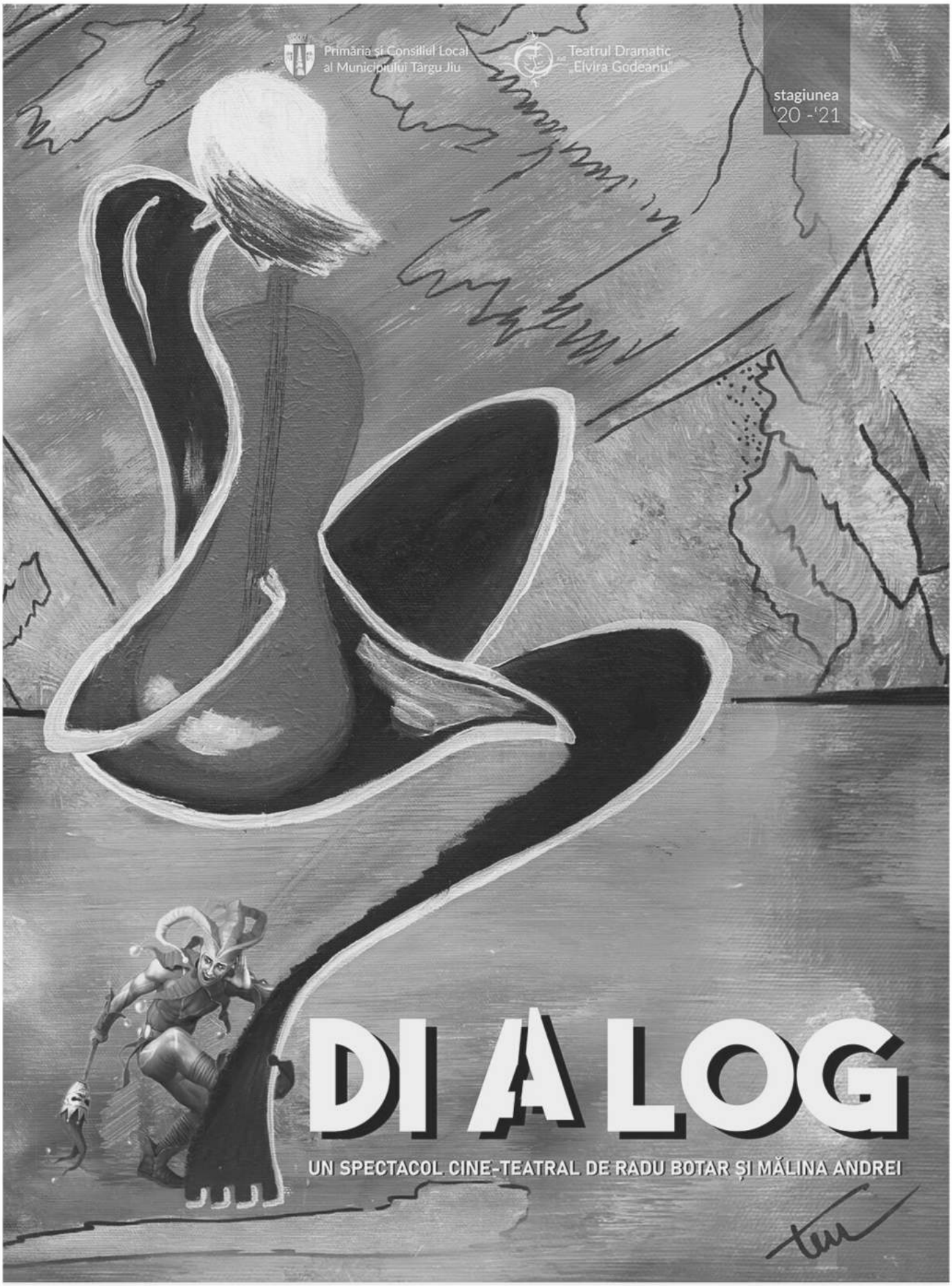

Vineri, 2 iulie, Sala Mare, TNAMT